

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.2.8.2025

Warszawa /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na zapytanie poselskie, nr 2147, Pana Posła Tadeusza Tomaszewskiego z 23 stycznia 2025 r. w sprawie wyliczenia wysokości świadczeń emerytalnych proporcjonalnie do liczby lat opłacanych składek w ZUS i KRUS, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Sytuacja osób opłacających składki na dwa rodzaje ubezpieczenia została uwzględniona w przepisach ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1631 z późn. zm.) oraz w przepisach ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2024 r. poz. 90, z późn. zm.). Przepisy te podzieliły ubezpieczonych na dwie grupy: osoby urodzone przed 1 stycznia 1949 r. i urodzone po 31 grudnia 1948 r.

W przypadku osób urodzonych przed 1949 r. rekompensatą za okres podwójnego ubezpieczenia jest możliwość sumowania tych okresów, tj. uwzględniania w stażu rolniczym okresu ubezpieczenia w ZUS, natomiast w stażu pracowniczym okresu ubezpieczenia w KRUS. W sytuacji, gdy okresów tych nie wykorzystano w celu uzupełnienia brakującego do nabycia prawa do emerytury stażu ubezpieczeniowego świadczenie to, na wniosek zainteresowanego, ulega zwiększeniu: emerytura rolnicza na podstawie art. 25 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, a emerytura pracownicza na podstawie art. 56 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Inaczej wygląda sytuacja osób urodzonych po 31 grudnia 1948 r. W tym wypadku, przy ustalaniu prawa do emerytury rolniczej i jej wysokości uwzględnia się wyłącznie okresy opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników, przy czym emerytura przysługuje osobie, która posiada co najmniej 25-letni staż ubezpieczeniowy w KRUS (art. 19 ust. 1 tej ustawy). Zniesienie możliwości uzupełniania stażu rolniczego okresem ubezpieczenia w ZUS jest konsekwencją zmiany zasad przyznawania emerytury z FUS dla osób urodzonych po 1948 r. oraz wprowadzenia możliwości pobierania przez te osoby emerytury z tytułu działalności rolniczej w zbiegu z emeryturą z systemu pracowniczego.

Zgodnie z art. 24 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, świadczenie to przysługuje po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego każdej osobie, która podlegała ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, niezależnie od długości stażu ubezpieczeniowego. Ponieważ przy ustalaniu prawa do emerytury i obliczaniu jej wysokości ZUS nie uwzględnia okresu ubezpieczenia z tytułu działalności rolniczej, osoba urodzona po 1948 r. oprócz emerytury z FUS może mieć również przyznaną i wypłacaną emeryturę z tytułu ubezpieczenia w KRUS - o ile posiada okres ubezpieczenia rolniczego wystarczający do jej przyznania.

Osobie uprawnionej do emerytury pracowniczej, która ze względu na zbyt krótki okres ubezpieczenia w KRUS nie spełnia warunków do emerytury rolniczej, wraz z emeryturą z FUS wypłaca się tzw. zwiększenie za okresy opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników.

Zgodnie z art. 26a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wysokość emerytury ustalonej zgodnie z art. 26 ulega zwiększeniu za okresy opłacania składek na Fundusz Emerytalny Rolników, Fundusz Ubezpieczenia Społecznego Rolników i ubezpieczenie emerytalno-rentowe, o których mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników. Zwiększenie to ustala się według zasad wymiaru części składkowej emerytury rolniczej, przewidzianych w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników na podstawie zaświadczenia Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego o okresach opłacania składek. Emerytura ta wypłacana jest z Funduszu, z tym że koszty tej emerytury w części odpowiadającej zwiększeniu o część składkową podlegają refundacji z funduszu emerytalno-rentowego określonego w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników. Zwiększenie to jednak nie przysługuje osobie mającej ustalone prawo do emerytury na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników. Przyznaje się je ubezpieczonemu, który legitymuje się okresami ubezpieczenia społecznego rolników, za które opłacono składki, gdy okresy te są krótsze niż 25 lat.

Kwestia ewentualnej zmiany zasad ustalania zwiększenia wysokości emerytury za okresy opłacania składek na ubezpieczenie rolnicze, pozostaje we właściwości Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Aleksandra Gajewska

Sekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/